

kü primli kura göre ödenecek dış finansman bileşeni 209 milyon TL karşılığı 11,2 milyon Sterling olup takriben 12 milyon Sterling tutarında iş iç finansmanla yapılmış bulunmaktadır.

Baraj ve hidro - elektrik tesislerin bugünkü primli kura göre, toplam maliyet tahmini 411 milyon lira civarındadır (bu hususta henüz katî hesaplar neticelenmemiş olup bu rakam en son yapılan tahminden ibaretir).

Hidro - elektrik tesislerde umumiyetle toplam amortisman süresi 50 yıl alındığına göre yenilemeler, faiz, bakım ve işletme masraflarının yıllık nisbeti ortalama olarak % 7,5 kadar olmaktadır. Buna göre, Hirfanlı tesislerinin bütün masrafları enerji üretimine yükletilirse yıllık masraflar:

$411 \times 0,075 = 31$ milyon TL. eder ki santralın yılda 400 milyon kWh. enerji üretebileceği tahmin edildiğinden kWh. maliyeti $31 \times 10 \div 400 \times 10 = 7,7$ kış/kWh. bulunur.

Bu maliyet santralın salt sahasında ve Kırıkkale istikametindeki 154 kV. luk hava hattı çıkışlarında olup santralın KBA enterkonekte şebekesine bağlandığı yere kadar olan hava hattının enerji nakil masrafları da buna eklenmelidir. Böylece Kırıkkale salt sahasındaki paçal maliyet 8 kış/KWh. civarında olur.

Bunun yüksekçe bir değer olduğu aklı gelebilirse de ileride santral, bir puant yükü santrali olarak çalışacağından ve puvantta üretilen enerjinin paçal maliyete tesiri az olduğundan normal bir maliyet olduğu neticesi çıkar. Kaldı ki yukarıda masrafların taksimi (Cost allocation) yapılmamış, barajın yalnız enerji faydası nazarı itibare alınmıştır.

Halbuki; Hirfanlı barajı çok maksatlı bir proje olup aynı zamanda 25000 hektar arazi taşkın tehlikesinden korunmakta ve barajın mansabındaki 30000 hektar arazinin sulanabilmesi için yaz aylarında nehir yatağına muntazam sulama suyu verilmektedir. Bütün bu faydalara ilâveten bizzat gölün kendisi ve etrafında bulunan, ağaçlandırılacak arazi millî bir park olarak civar vilâyetlerin mesire yeri ihtiyacını karşılayacak, gölde de fenni balıkçılık yapılacaktır. Gölün mevcudiyeti sayesinde muhitte bir mikro - klima teessüsü edecektir.

Hirfanlı barajının endirekt faydalarından en başta geleni Kızılırmak nehri üzerindeki baraj kademelerinin ilki olması ve dolayısıyla kendinden sonraki barajlara akım ve rüşubat kontrolü yapılmış su temin etmesi, böylelikle nisbeten küçük rezervuar hacimleri ile büyük enerjilerin üretilmesini sağlaması gelmektedir. Böylece feyzanların bu baraj tarafından tutulması imkân dahilinde girince mansaptaki Kesikköprü, Kapulukaya, Obruk ve Kargı barajlarının inşası sırasında alınacak emniyet tedbirleri de hafifletebilecek ve dolayısıyla tesis maliyetleri düşürülmüş olacaktır.

Hemen mansapta inşasına başlanmış bulunan Kesikköprü barajı ve hidro - elektrik santrali, Hirfanlı'nın inşa edilmiş bulunması sayesinde, sadece 100 milyon m³ gibi ufak bir rezervuar hacmi ile yılda 230 milyon kWh. enerji üretebilecektir.

Hirfanlı tesisleri 8 Ocak 1960 günü yapılan bir açılış töreniyle Reiscumhur Celâl Bayır tarafından resmen yurt hizmetine dahil edilmiştir.

6L Umumi Heyet Toplantımızdan notlar

Elektrik Mühendisleri Odası VI. Umumi Heyeti 13 -14 Şubat 1960 günleri Ankara'da Elektrik İşlen Etüt İdaresi Konferans salonunda toplandı.

Umumi Heyet Başkanlığına Galip Baloğlu, Başkan Vekilliklerine Kenan Ergen, Daniyal Eriç ve Kâtipliklere Zeki Demirer, Hayri Gökyüz, Hüseyin Sanmaden, Akın Göray seçildi.

Toplantıya katılmış olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İdare Heyeti Başkanı Danış Koper'den bir konuşma yapması rica edildi. Danış Koper kısa bir konuşma yaparak Umumi Heyete, çalışmalarının başarılı olmasını temenni etti.

Geçen yıl seçilerek vazife görmüş olan İdare Heyetinin Faaliyet Raporu, Kâtip Aza Mehmet Erdemir tarafından okundu. Daha

önce bastırılarak üyelere gönderilen bu rapor 1959 faaliyet yılı içinde elektrik mühendisliğini ilgilendiren problemlerin halli için yapılan çalışmalar ve alınan sonuçlarla üyelerimize temin edilen imkânları ihtiva ediyordu.

Üyelerimizin bir çokları rapor hakkındaki mütalâalarını belirttiler. Bilâhare Kâtip Aza Mehmet Erdemir sorulan cevaplandırarak takdir ifadelerine teşekkürle mukabele etti.

Murakıplar Raporunun okunmasından sonra İdare Heyeti ittifakla ibra olunarak gündemdeki diğer maddelere geçildi.

Toplantının bu kısmında alınan kararlar şöyle özetlenebilir:

1 — Hasta olduğu için çalışamayan üyelere aidat alınmaması: Bu hususta İdare Heyetine selâhiyet verildi.

2 — Muhtelif sebeplerle Odaya aidat odemenuekte olan üyelerin Birlik hisselerinin Birliğe ödenmemesi keyfiyetinin Birlik Umumi Heyetine götürülmesi kabul edildi

3 — Haziranda Avusturya'da yapılacak toplantıya, her türlü masrafı kendisine ait olmak üzere Haldun Gürmen'in Odamız adına iştiraki kabul edildi

4 — İdare Heyetince, Odamızla ilgili beynelmilel toplantılara iştirak imkânının aranması ve temini halinde, her türlü masrafı kendisine ait olmak üzere Oda İdare Heyetince seçilecek üyelerin gönderilmesi karar altına alındı.

5 — Birlikçe "çıkarılan gazetenin bütün Odamız üyelerine gönderilmesine karşılık Birliğe, yılda 4.000.— T. L. civarında bir para ödenmesi kabul edilmedi. Birlik Umumi Heyetinde, Birliğin gazeteyi, böyle bir para talebetmeksizin bütün azalara göndermesinin talebedümesi kararlaştırıldı.

6 — Elektrik Mühendisliği Mecmuasının diğer Oda mecmuaları ile tevhidî suretiyle tasarruf sağlanması teklifi, kabul edilmedi.

7. — Birlik ve Odaların bir çatı altında toplanarak tasarruf sağlanması teklifi, İdare Heyetince tetkik edilip imkân aranması şeklinde kabul edildi.

8 — İstanbul'da bir şube açılması hususunda İdare Heyetinin çalışmalarda bulunması kabul edildi.

9 — Birlik hisselerinin âza başına 2 liraya indirilmesi yolunda Birlik Umumi Heyetinde çalışılması kabul edildi

Hazırlanmış bulunan 1960 yılı bütçesi de müzakere edilip kabul edildikten sonra 1959 yılı faaliyet programı çerçevesinde hazırlanan tasarıların müzakeresine geçildi ve şu kararlar alındı:

a) 3458 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve yeni maddeler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı.

Bu tasarının Umumi Heyette yapılan tenkit ve temenniler dikkate alınarak Umumi Heyetçe seçilecek yeni üyelerle birlikte eski encümen üyelerinden müteşekkil karma bir komisyon tarafından tekemmül ettirilerek Birlik Umumi Heyetine götürülmesine karar verildi. Bu komisyona yeni üye olarak:

- 1 — Münir Tanyeloğlu,
- 2 — Hamdi Gültekin,
- 3 — Attilâ Baybura,
- 4 — Turgut özal,
- 5 — Daniyal Eriç,

seçildiler.

b) Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Ücret Talimatnamesi Tasarısının yeni İdare Heyetince bir ay içinde, Kongre üyelerince yapılacak teklifler dikkate alınarak tekemmül ettirilmesi ve Mecmuada neşredilmek suretiyle meriyete konması kabul edildi.

Gündemin böylece sekizinci maddesi olan seçimlere gelmiş oluyordu:

A — İdare Heyeti seçimi :

Gizli reyle yapılan seçim sonunda İdare Heyeti asil ve yedek üyeliklerine aşağıdaki arkadaşlar seçildiler:

Asil Üyeler :	Yedekler :
Ayhan Çilingiroğlu	Kenan Ergen
Galip Baloğlu	Ragıp Damar
Teoman Baykal	Zeki Turgay
Naci Tuncer	Danyal Eriç
Mehmet Erdemir-	Mesut Şenyol
Abdullah Çavuşoğlu	Hamdi Gültekin
Gültekin Türkoğlu	Kemal Tan

B — Murakıplar Heyeti seçimi :

Gizli reyle yapılan seçim sonucunda Murakabe heyetine :

Asil Üyeler:	Yedek Üyeler:
Tahsin Armay	Zeki Turgay
İdris Yamantürk	Turhan Onur
Kenan Ergen	Niyazi Dağaşan

C — Birlik İdare Heyeti Üyesi Adayları seçimi:

Zeki Turgay
Emin İplikçi
Münir Tanyeloğlu

seçildiler.

D — Birlik Murakabe Heyeti Üyesi Adayları seçimi:

Tahsin Armay
Zahit Toker

seçildiler.

Her yıl adet olduğu üzere bu yıl da, 25 yıllık meslek hayatını ikmal etmiş üyelerimiz şeref diplomalarını alacaklardı. Bu yıl:

İhsan Mocan	Mışon Mitrani
Celâl Şermet	Salım öker
Moiz Eskenazi	Nikola Tımçenko
Ali Sıtkı Bayrı	

bu mazhariyete erişmişlerdir. Toplantıya katılan İhsan Mocan ve Moiz Eskenazi'ye beratları, Kongrenin en genç üyesi tarafından verilmiş ve bu iki kıymetli üyemiz kısa fakat veciz birer konuşma ile hislerini ifade etmişlerdir.

Ayrıca, Neşriyat Encümenine, 1959 yılındaki başarılı çalışmalarından dolayı ve E. İ. E. İdaresi Genel Direktörü Sayın İbrahim Deriner'e salon tahsis ettiği için teşekkür edilmesini talebedenlerin takrirleri ittifakla kabul olunmuştur.

Başarılı çalışmalarından dolayı V. Devre İdare Heyetine teşekkür edilmesi teklifi ittifakla kabul edildikten sonra toplantı dağılmıştır.

İlk toplantısını 15 Şubat 1960 günü yapan VI. Devre İdare Heyeti üyeleri arasında vazife taksimi yapmış ve böylece :

Bakanlığa	:	Galip Baloğlu
Başkan Vekilliğine	:	Teoman Baykal
Kâtip Azalığa	:	Ayhan Çilingiroğlu
Muhasip Azalığa	:	Naci Tuncer

getirilmişlerdir.

Odamızın ancak üyelerinin yardım ve teşvikleri ile kendisinden bekleneni yapabileceğine inanan İdare Heyetimiz, faaliyet yılı başında bütün meslekdaşlarımızı saygı ile selamlar.

Büyük Allamalar

Boğaziçi üzerinden 154 kV. luk hat geçirmek üzere uzun müddetten beri çalışılmakta olduğu meslekdaşlarımızın malûmudur. Bu dünya çapındaki büyük tesis hakkında okuyucularımıza geniş bilgi vermek arzusundaydık. Ancak, ilgili makamlar nezdinde yaptığımız müracaatlara cevap alamadık. Bu bakımdan Boğaz atlaması mevzuunda sadece projeye ait olarak 27 - 28 inci sayımızda verilen yazıdan başka bilgi veremeyeceğimizi üzülerek bildiririz.

Bu mevzuda meslekdaşlarımızı aydınlatmak üzere, dünyadaki üç büyük atlamaya ait makaleleri aşağıda veriyoruz.

I. Mesina Boğazı Atlaması

**SOCIETA GENERALE ELET-
TBICA DELLA SICILIA' dan**

Çeviren : İbrahim N. KILIÇ

Otuz yıl evvel, Mesina Boğazının Enerji Nakil Hatlarıyla atlanması fikri; herkesçe çok iyi bilinen efsanevi, tehlikeli bir kaya olan «Scylla» ve hızlı akışı ve uğursuzluğu ile meşhur «Charybdis» girdabı kadar esatirleşmiş

ve o nisbette de kuvvetli bir mukavemetle karşılaşmıştı.

1921 de Calabria'nın «Sila» dağlarında inşa edilen hidro elektrik santrallerinden ilkinin tamamlanması; Sicilya'daki enerji küt-